

Άσκητές μέσα στον κόσμο Γ' - ε'. Μαρία Μιχαήλ [1]

/ Γενικά Θέματα

Η μακαριστή Χατζη-Μαριοῦ, ὅπως τήν ἀποκαλοῦσαν, ἀπό τό προσκύνημά της στούς Ἁγίους Τόπους ἦταν μία ἀγία ψυχή. Ἔζησε στήν Φύτη Πάφου καί μέ τόν σύζυγό της Ἰωάννη απέκτησαν πέντε κόρες καί δύο γιουούς. Ὁ γυιός της ὁ μέγας ξενιτεύτηκε ἀπό μικρή ἡλικία στήν Νότιο Ἀφρική. Εἶχε οἰκονομική ἄνεση καί ἔγραψε νά στείλουν οἱ γονεῖς τίς ἀδελφές του γιά νά τίς ἀποκαταστήσῃ. Μέ τά δεδομένα τότε τοῦ χωριοῦ, ἦταν πολύ δύσκολο νά παντρέψῃ μέ προίκα (σπίτι-χωράφια) πέντε κόρες. Γι' αὐτό ἔκριναν καλό μαζί μέ τόν ἄντρα της, νά στείλουν τίς δύο κόρες τους, τήν Στέλλα καί τήν Χρυστάλλα, στήν Ν. Ἀφρική. Τό ταξίδι τότε γινόταν μέ καράβι καί διαρκοῦσε περισσότερο ἀπό ἕνα μήνα. Στό καράβι ἀρρώστησε ἡ μία καί ὅταν ἔφτασαν στήν Ν. Ἀφρική πέθανε. Ἡ ἄλλη παντρεύτηκε ἀμέσως, ἀλλά καί αὐτή σύντομα πέθανε. Ὅταν τό μήνυμα ἔφτασε στούς γονεῖς, ὁ πατέρας της Ἰωάννης ἐρχόταν ἀπό τό χωράφι. Στό σπίτι ἔβαλε τά χέρια καί τό κεφάλι του πάνω στό τραπέζι, δέν ἔλεγε τίποτε καί δέν ἤθελε νά φάῃ. Μετά ἀπό λίγο πέθανε κι αὐτός ἀπό τήν στενοχώρια του.

Ἡ μακαριστή Χατζη-Μαριοῦ, ἂν καί ἔθαψε σέ ἕνα χρόνο δύο κόρες καί τόν ἄνδρα της, ὅμως δέν λύγισε. Μέ τήν μεγάλη πίστη της στόν Θεό ὕψωνε τά χέρια καί τά μάτια στόν οὐρανό καί ἔλεγε: «Δοξάζω Σε, Θεέ μου, πού μοῦ τούς ἐπῆρες, Εὐχαριστῶ Σε, Θεέ μου». Αὐτό τό ἐπαναλάμβανε πολλές φορές κλαίγοντας καί πρόσθετε: «Δέν θά τά βάλω μέ τόν Θεό. Ποιά εἶμαι ἐγώ; Ἔτσι ἤθελε ὁ Θεός». Βάπτισε δύο κοριτσάκια πολύ φτωχῆς οἰκογένειας καί ἔδωσε τά ὀνόματα τῶν πεθαμένων κοριτσιῶν της, ὀνομάζοντάς τα Στυλιανή καί Χρυστάλλα.

Ἀπό τότε ἔβαλε μαῦρα, κατέβασε τό μαῦρο μαντήλι μέχρι τά φρύδια καί δέν ἔλειπε

ἀπό τήν Ἐκκλησία. Ἐμεινε χήρα ἀπό σχετικά νεαρή ἡλικία. Ἀπό τότε δέν εἶδε τόν ἑαυτό της στόν καθρέφτη οὔτε καί γιά νά χτενιστῇ. Καθρέφτη δέν εἶχε στό σπίτι της. Τούς σήκωσε ὅλους. Ἐλεγε: «Ἔθαψα παιδιά καί ἐγώ θά καλλωπίζομαι;». Ἐπίσης δέν πήγαινε σέ γάμους καί σέ πανηγύρια. Στό πανηγύρι τοῦ χωριοῦ ἔβγαινε ἀπό τήν Ἐκκλησία καί ἐρχόταν ἀπ' εὐθείας στό σπίτι χωρίς χρονοτριβή. Στούς δέ γάμους, ὅσο συγγενικοί καί ἂν ἦταν πήγαινε στό μυστήριο καί μετά γύριζε στό σπίτι. Ἐλεγε: «Εἶμαι ἐγώ γιά χορούς καί τραγούδια, γιά βιολιά καί λαοῦτα; Ἔθαψα παιδιά, τί τίς θέλω τίς χαρές;». Παντρευτόταν ὁ πρῶτος της ἐγγονός, ὁ γυιός τῆς κόρης της, στήν διπλανή πόρτα καί δέν πῆγε νά τόν χαιρετήσῃ. Τήν ὥρα πού χόρευε τό ἀντρόγυνο, ὅπως συνηθίζεται στήν Κύπρο, φώναξε τήν ἐγγονή της, τῆς ἔδωσε χρήματα γιά νά τά προσφέρουν στό ἀντρόγυνο κρεμώντας τα στό νυφικό φόρεμα τήν ὥρα πού χόρευε καί αὕτῃ δέν πῆγε.

Ὁ γυιός της ἀπό τό ἐξωτερικό τῆς ἔστελνε φορέματα κυρίως μαῦρα. Ἡ γιαγιά πάλι τό θεωροῦσε ντροπή καί ἀταίριαστο γιά κείνη νά φοράη καινούργια ροῦχα. Ἐπαιρνε τά καινούργια ροῦχα καί πάνω τους ἔρραβε κομμάτια ὕφασμα, γιά νά φαίνωνται παλιά καί ἔτσι τά φοροῦσε. Αὕτῃ ἦταν ἡ ὄντως χήρα πού ἄξιζε κάθε τιμή, ὅπως γράφει ὁ Ἀπ. Παῦλος. Τίμησε τήν χηρεία της καί ἔζησε σάν ἀσκήτρια, ξένη πρὸς τίς χαρές τοῦ κόσμου τούτου, ἀλλά μέ τό χαροποιό πένθος καί τήν θεία παρηγορία τοῦ Θεοῦ, τοῦ προστάτου τῶν χηρῶν καί Πατρός τῶν ὀρφανῶν.

Μέσα ἀπό τόν πόνο καί τήν προσευχή ἡ γιαγιά ἐξαυλώθηκε. Ἦταν σάν μία εἰκόνα νά τήν προσκυνήσῃς. Μόνο νά τήν ἔβλεpes σοῦ δημιουργοῦσε δέος, χωρίς νά σοῦ μιλά. Τά λόγια της ἦταν λίγα, ἀλλά σοφά. Παρακολουθοῦσε μέ σιωπή τό κάθε τι χωρίς νά μιλά. Ὅταν χρειαζόταν νά ἐπέμβῃ, ἐπέμβαινε καί μάλιστα πολύ σοφά καί ἄς ἦταν ἀγράμματα.

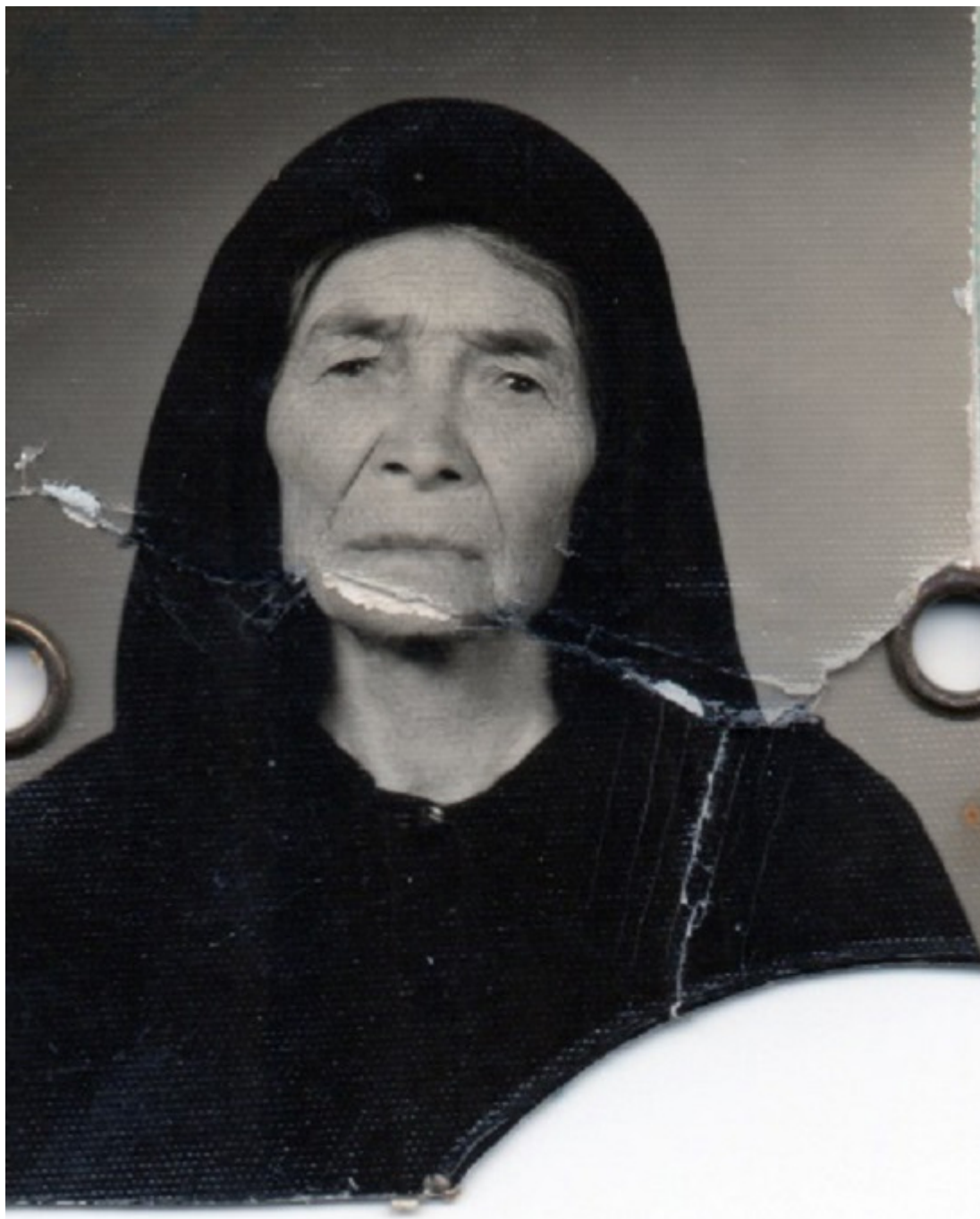
Κάποια φορά τά παιδιά της πού ἦταν καί τά δύο στήν Ν. Ἀφρική θέλησαν νά τήν πάρουν ἐκεῖ γιά νά τούς δῇ καί νά τήν δοῦν. Μαζεύτηκε ἄρκετός κόσμος γιά νά τήν ἀποχαιρετήσουν καί μία κυρία ἀστεειευόμενη τῆς λέει: «Τώρα πού εἶσαι ἐδῶ, νά βροῦμε καί κανέναν νά σέ παντρέψωμε». Ἡ γιαγιά ἀρπάζει τό μπαστούνι καί προτάσσοντάς το, τῆς λέει ἔντονα: «Εἶμαι παντρεμένη μέ τόν ἀρχάγγελο Μιχαήλ καί περιμένω του νά ἔρθῃ νά μέ πάρῃ!», δείχνοντάς της ἕνα δακτυλίδι πού εἶχε στό χέρι. Ἡ γυναῖκα κοκκάλωσε μέ τήν ἀπάντηση τῆς γιαγιάς. Τό δακτυλίδι αὐτό τό ἔφερε ἀπό τούς Ἁγίους Τόπους. Ἦταν σάν ἄρραβῶνας, ἀλλά ἀσημένιο. Πιθανόν νά εἶναι τό δακτυλίδι πού δίνει εὐλογία ἡ Ἱερά Μονή τοῦ Σινᾶ. Τό εἶχε στό χέρι της μέχρι τόν θάνατό της.

Ἡ ἐγγονή της Μαρία, πού τήν μεγάλωσε ἡ γιαγιά της Χατζη-Μαριοῦ καί τώρα ζεῖ στήν Αὐστραλία, θυμᾶται τά ἐξῆς: «Μεγάλωσα μαζί μέ τήν γιαγιά μου, μέ ἀγαποῦσε πολύ, γιατί ἤμουν ἡ μόνη ἐγγονή πού εἶχε στό χωριό καί εἶχα καί τό

ὄνομά της. Κοιμόμουν στό ἴδιο δωμάτιο μέ τήν γιαγιά.

»Θυμᾶμαι τήν βαθειά πίστη της στόν Θεό, στήν Παναγία μας καί σέ ὅλους τούς Ἁγίους. Σχολεῖο δέν εἶχε πάει, ἀλλά ἤξερε ὅλες τίς γιορτές καί ἔκανε λογαριασμούς σάν νά ἤξερε γράμματα. Στό δωμάτιό της εἶχε μία ντουλάπα γεμάτη μέ εἰκόνες Ἁγίων. Κάθε βράδυ ἄναβε τό καντήλι καί ἔκανε τήν προσευχή της. Ἄρχιζε μέ τό “Θεέ μου, πρόσεχε τά παιδιά ὅλου τοῦ κόσμου καί ὕστερα τά δικά μου, τούς στρατιῶτες ὅλου τοῦ κόσμου καί τούς δικούς μου”. Ὅλο τό βράδυ προσευχόταν.

»Κάτι πού ἔμαθα καί δέν τό ἔχω πῆ μέχρι τώρα. Ὅταν ἡ μητέρα μου (κόρη τῆς γιαγιάς) ἦταν σχεδόν 3 χρόνων, δέν μιλοῦσε καθαρά καί οὔτε περπατοῦσε.

Ἡ γιαγιά τήν ἔταξε στήν Παναγία καί πῆγε στόν Ναό τοῦ Ἁγίου Δημητρίου, κατέβασε τήν ποδιά (τό κάλυμα) πού ἦταν καλυμμένη ἡ εἰκόνα τῆς Παναγίας καί τήν ἀκούμπησε στήν μικρή τότε Ἀντιγόνη καί τό θαῦμα ἔγινε. Ἡ Ἀντιγόνη μίλησε καί περπάτησε.

»Μαζί μέ τόν παπποῦ Ἰωάννη εἶχαν βαπτίσει 21 παιδιά. Προσκύνησε στούς Ἁγίους Τόπους δύο φορές, πρίν τό 1960 τότε πού ἦταν δύσκολο νά ταξιδέψης. Ὅταν γύρισε, ἔφερε μαζί της μία σακκούλα γεμάτη μικρά σταυρουδάκια καί ἔδωσε σέ ὅλο τό χωριό.

»Θυμᾶμαι μία φορά ἦταν ἔτοιμη γιά νά πεθάνη, ἔφεραν κάποιον πάτερ ἀπό ἄλλο

χωριό για να κάνη τό Εὐχέλαιο. Ὁ πάτερ βιαζόταν, δέν εἶπε ὅλα τὰ Εὐαγγέλια. Μόλις τελείωσε, σηκώθηκε, κάθησε στό κρεβάτι ἢ γιαγιά καί τοῦ λέει “παπᾶ μου, δέν εἶπες ὅλα τὰ Εὐαγγέλια”. Τότε ὅλοι γελάσαμε καί εἶπαμε δέν θά πεθάνη.

»Φρόντιζε πάντα νά κάνη τό νάμα καί νά εἶναι πάντα καθαρό καί ἀγνό για τήν θεία Κοινωνία.

»Θυμᾶμαι τήν γιαγιά μέ ἀγάπη καί τήν εὐγνωμονῶ για ὅ,τι μέ δίδαξε καί προσπαθῶ νά τά τηρῶ».

Ὅταν εἶχε Ἑσπερινό, προκειμένου νά μήν τόν χάση, ὅταν πλέον ἦταν ὑπέργηρη, ξεκινοῦσε ἀπό νωρίς τό ἀπόγευμα νά πάη στήν Ἐκκλησία. Περπατοῦσε στόν δρόμο σκυφτή, βάδιζε πολύ-πολύ σιγά μέ ἕνα μικρό μπαστουνάκι, πού στό ἐπάνω μέρος εἶχε σχῆμα Τ, πολύ κοντό για νά τήν βολεύη, ἀφοῦ κύρτωσε καί δέν βολευόταν μέ κανονικό.

Οὐδέποτε ἄκουγες νά βγῇ κακός λόγος ἀπό τό στόμα της. Μόνο εὐχές καί συμβουλές. Μάλιστα ἔλεγε τήν ἐγγονή της για τίς παρέες πού ἔκανε καί ποιές ἔβαζε στό σπίτι. Μιά φορά πού ἔτυχε νά πάη μία σοβαρή γυναῖκα στό σπίτι τους, φεύγοντας ἐκείνη, εἶπε στήν ἐγγονή της: «Εἶδες; Τέτοιες γυναῖκες νά βάλης στό σπίτι σου».

Ὅταν πέθανε ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Μακάριος ὁ Γ΄ καί γινόταν ἡ κηδεία, ἡ ἀκολουθία μεταδιδόταν ἀπό τήν τηλεόραση. Ἔτυχε νά εἶναι ἡ τηλεόραση στήν κόρη της ἀνοικτή καί νά εἶναι καί ἡ γιαγιά ἐκεῖ. Κάποια στιγμή ἡ γιαγιά πετάγεται ἐπάνω. Ὅταν τήν ρώτησαν «γιατί;». Ἡ γιαγιά εἶπε: «Λέει ὁ παπᾶς τό Εὐαγγέλιο καί ἐμεῖς νά καθώμαστε;», καί ὅλοι θαύμασαν για τήν εὐλάβεια τῆς γιαγιάς.

Στό τέλος τῆς ζωῆς της ἡ ἐγγονή της Μαρία ἔμενε μαζί της τά βράδια, μήπως χρειαστῇ τίποτε ἢ γιαγιά. Τήν ἄκουγε συνέχεια νά προσεύχεται καί ἀνάμεσα στά ἄλλα, ἔλεγε: «Θεέ μου, καλό θάνατο νά μοῦ δώσης. Νά πεθάνω Σαββάτο βράδυ, νά λειτουργηθῶ Κυριακή πρωί». Ὑπάρχει συνήθεια στό χωριό, ἄν κάποιος πέθαινε Σάββατο, τόν ἄφηναν στό σπίτι τό βράδυ καί τίς πρωῒνές ὥρες, ὅταν ἀνοιγε ἡ Ἐκκλησία, τόν ἔπαιρναν στόν Ναό. Καθ’ ὅλη τήν διάρκεια τῆς θείας Λειτουργίας τό φέρετρο ἢ τό νεκροκρέββατο (κοινό για ὅλους) ἦταν μέσα στήν Ἐκκλησία. Ὅταν τελείωνε ἡ Λειτουργία, γινόταν ἡ νεκρώσιμη ἀκολουθία.

Ένα Σάββατο απόγευμα, ενώ ή γιαγιά ήταν από ήμέρες στό κρεβάτι, ξεψύχησε. Εκείνη τήν ώρα χτυποῦσε ή καμπάνα γιά τόν Έσπερινό. Είδοποίησαν άμέσως τόν ιερέα καί ή καμπάνα ξαναχτύπησε πένθιμα γιά νά αναγγείλλη στό χωριό τόν θάνατο τής μακαριστής Χατζη-Μαριοῦς (σέ ήλικία 95 έτών), τό Σάββατο στίς 29-12-1981. Έγιναν όλα όπως τά ζητοῦσε στήν προσευχή της.

Ανοίγοντας τόν μπόγο, πού είχε έτοιμάσει από πολλά χρόνια πρίν γι' αὐτήν τήν εύλογημένη ώρα, σέ όλους έκανε έντύπωση μέ πόση έπιμέλεια τά είχε τακτοποιήσει όλα. Μέχρι φυτιλάκια είχε γιά τό καντήλι πού θά άναβαν στόν τάφο καί λιβάνι.

Αίωνία της ή μνήμη. Αμήν.

1.Υπό π. Θεοδοσίου Χριστοφόρου. Ό ίδιος π. Θεοδόσιος συνέγραψε καί τίς υπόλοιπες βιογραφίες τών Κυπρίων Άσκητών.

enromiosini.gr